

SIR gaat gebruik van opiaten onderzoeken

SIR Institute for Pharmacy Practice and Policy is onderdeel van een nieuw consortium dat het gebruik van verslavende pijnstillers in Nederland gaat onderzoeken. Het consortium ontvangt voor dit onderzoek subsidie van wetenschapsfinancier NWO in het kader van de Nationale Wetenschapsagenda. Onderzoeksleider Marcel Bouvy van de Universiteit Utrecht: “Het gebruik van opiaten is de afgelopen jaren uit de hand gelopen.”

Opiaten zijn morfine-achtige pijnstillers zoals oxycodon. Het gebruik ervan steeg in Nederland de afgelopen tien jaar sterk. In het consortium werkt SIR samen met de Universiteiten van Leiden, Nijmegen en Utrecht onder de titel TAPTOE: *Tackling And Preventing The Opioid Epidemic*. Het consortium wil voorkomen dat in Nederland een massaal opiaatprobleem ontstaat zoals in de Verenigde Staten is gebeurd. Daarvoor verstrekt NWO een subsidie van 1,8 miljoen euro voor een periode van vijf jaar. Het onderzoek behoort tot de 17 voorstellen die in de eerste ronde van de Nationale Wetenschapsagenda zijn gehonoreerd.

Vijf promovendi zullen de TAPTOE-projecten gaan uitvoeren. Het onderzoek richt zich met 15 deelprojecten op het gehele traject van het voorschrijven van opiaten tot het langdurig gebruik. Het consortium zal het problematisch gebruik van opiaten in kaart brengen op basis van de gegevens uit diverse landelijke databases. Verder worden instrumenten ontwikkeld om de kans op problematisch gebruik beter te voorspellen. Ook zal er aandacht zijn voor de wisselwerking tussen het medisch en illegale circuit en particuliere aankopen via bijvoorbeeld het *dark web*.

Ten slotte zal het consortium strategieën onderzoeken om het gebruik van opiaten in de medische wereld te beperken. Deze strategieën richten zich op alternatieve behandelingen voor pijn, op de organisatie van de dagelijkse praktijk bij het starten en herhalen van opiaten en op de behandeling van patiënten die reeds afhankelijkheid van opiaten hebben ontwikkeld. SIR zal zich met name richten op het onderzoek naar de ervaringen en denkbeelden van zorgverleners en patiënten over gebruik van opioïden en op onderzoek naar het effect van afspraken over voorschrijven en afleveren van opiaten in de eerste lijn. Daarbij is het belangrijk dat opiaten beschikbaar blijven voor de mensen die deze middelen echt nodig hebben.

Het consortium werkt samen met een groot aantal maatschappelijke partijen waaronder beleidsmakers (CBG en ZIN), onderzoeksinstituten (NIVEL en Trimbos instituut), ziekenhuizen (CWZ, Maartenskliniek en UMC's), beroepsorganisaties (KNMP en NHG) en patiëntenverenigingen (Zorgbelang en het Zwarte Gat). Zo kunnen de onderzoeksresultaten gedurende de onderzoeksperiode 2019-2024 direct in de praktijk worden gebracht.